

„Teoria sfinților” în naosurile bisericilor din Moldova secolelor XV-XVI

Emil DRAGNEV

Consemnate în mai multe cazuri, reprezentările sfinților din registrul inferior al naosurilor bisericilor din Moldova medievală, n-au beneficiat de un studiu special, dacă exceptăm, atenția particulară asupra unor imagini aparte (C. Costea, V. Bedros).

În actuala comunicare ne propunem o examinarea în ansamblu a componenței acestui registru, pentru cele două grupe de monumente pictate din epoca lui Ștefan cel Mare, precum și a grupului de biserici zugrăvite în vremea lui Petru Rareș. Cu toate că, repertoriul este în general relativ constant, o anumită selecție s-a impus de fiecare dată. Această selecție este examinată din perspectiva unui set de factori, dintre care probabil cel mai important este filiația zugravilor, dar și destinația, circumstanțele actului ctitoriei și consacrarea locașului.

Din perspectiva filiațiilor, s-a cercetat și situația respectivă în epoca bizanțului paleolog, precum și a celei post-bizantine din spațiul grecesc, bulgar, sârbesc, ținând cont și de monumentele din spațiul rusesc.